

Մարինե Սեմյոնի Առաքելյան

Կենսաբանության ֆակուլտետ

Կենդանաբանության ամբիոն
Ամբիոնի վարիչ, պրոֆեսոր

091 195479

arakelyanmarine@ysu.am

Կրթություն

Հաստատություն	Երևանի պետական համալսարան
Ֆակուլտետ	Կենսաբանություն
Տարեթիվ	1991 - 1996
Աստիճան/կոչում	Դիպլոմավորված մասնագետ

Գիտական աստիճան/կոչում

Հաստատություն	Երևանի պետական համալսարան
Տարեթիվ	2019
Աստիճան/կոչում	Պրոֆեսոր
Մասնագիտություն	Կենսաբանական գիտություններ

Հաստատություն	Կենդանաբանության և հիդրոէկոլոգիայի գիտական կենտրոն, Երևան, Հայաստան
Տարեթիվ	2012
Աստիճան/կոչում	Գիտությունների դոկտոր
Մասնագիտություն	Կենսաբանական գիտություններ
Գիտական թեմա	Միկրոէկոլոգիոն գործընթացները սողունների սիմպատրիկ պոպուլյացիաներում Հայաստանում և հարակից տարածքներում

Հաստատություն	Ռուսաստանի գիտությունների ակադեմիայի կենդանաբանական ինստիտուտ, Սանկտ-Պետերբուրգ, Ռուսաստան
Տարեթիվ	2001
Աստիճան/կոչում	Գիտությունների թեկնածու
Մասնագիտություն	Կենսաբանական գիտություններ
Գիտական ղեկավար	Դարևսկի Իլյա
Գիտական թեմա	Հայաստանի ժայռային մողեսների սկզբնաղբյուրային և նրանց էկոլոգիայի որոշ խնդիրներ ուսումնասիրությունը և նրանց էկոլոգիայի որոշ խնդիրներ

Լեզուների իմացություն

Русский English

- Կովկասի կեսաբազմազանությունը
  - Հիբրիդային տեսակառաջացում
  - Կուսածնությունը սողունների մոտ
-

 Հրատարակումներ

Հոդված

Polymorphism of Microsatellite Loci in Populations of Caucasian Rock Lizards and Its Use for Assessing the Genetic Diversity of *Darevskia raddei*

D. O. Odegova,, A. A. Valyaeva,, M. S. Arakelyan, A. P. Ryskova,, V. I. Korchagin, I. A. Martirosyan

Russian Journal of Genetics 2024 326-343

Հոդված

First record of *Arion vulgaris* Moquin-Tandon, 1855 (Arionidae) from Armenia

Meri Arzumanyan, Gohar Zhamakochyan, Hasmik Torosyan, Arevik Ghrmajyan, Marine Arakelyan,

Siranush Nanagulyan, Lusine Margaryan, Sargis Aghayan, Robert B Davis, Agnes Turoci

Biodiversity Data Journal 2024 e121176

Հոդված

Features of the Biology of Alien Species Prussian Carp (*Cyprinidae*, *Actinopterygii*) from the Water Bodies of Armenia

S. Kh. Pipoyan,, L. Kh. Benoyan, A. F. Grigoryan, M. R. Nersisyan, G. H. Chakhalyan,

K. S. Hambartsumyan, M. S. Arakelyan, I. E. Stepanyan

Russian Journal of Biological Invasions 2024 119-133

Հոդված

Variants of a major DNA satellite discriminate parental subgenomes in a hybrid parthenogenetic lizard *Darevskia unisexualis* (Darevsky, 1966)

Pavel Nikitin, Sviatoslav Sidorov, Thomas Liehr, Ksenia Klimina, Ahmed Al-Rikabi, Vitaly Korchagin,

Oxana Kolomiets, Marine Arakelyan, Victor Spangenberg

Journal of Experimental Zoology Part B: Molecular and Developmental Evolution 2024 368 - 379

Հոդված

Invasive alien species of animals in Armenia

Marine Arakelyan, Varos Petrosyan, Samvel Pipoyan, Gayane Karagyan, Tigran Ghrejyan,

Astghik Ghazaryan, Vardan Asatryan, Marine Dallakyan, Arevik Ghrmajyan, Meri Arzumanyan,

Mark Kalashian

BiolInvasions Records 2024 293-303

Հոդված

Premeiotic endoreplication is the mechanism of obligate parthenogenesis in rock lizards of the genus *Darevskia*

Petrosyan Ruzanna, Arakelyan Marine, Dmitry Dedukh, Lukáš Kratochvíl, Altmanová Marie,

Galoyan Eduard

Biology Letters 2024 20240182

Հոդված

Molecular detection of *Toxoplasma gondii* (Chromista: Apicomplexa) in the blood of passerines (Aves: Passeriformes) in south-eastern Armenia

Sargis A. Aghayan, Manan Asikyan, Marko Raković, Daliborka Stanković, Igor V. Fadeev,

Hasmik Gevorgyan, Oleg Shcherbakov, Marine Arakelyan, Karen Aghababyan, Abdol Sattar Pagheh,

Mehdi Sharif, Ahmad Daryani

Zoologia 2024 e24016

Հոդված

Changes in fish species composition in the rivers of the Ararat Plain during the last century

Samvel Pipoyan, Ilona Stepanyan, Tigran Ghrejyan, Marine Arakelyan

Zoology in the Middle East 2024 236-247

Հոդված

Effectiveness of protected areas in the Caucasus Mountains in preventing rangeland degradation

Arash Ghoddousi, Marie Pratzner, Katarzyna E.Lewinska, Juliana Eggers, Benjamin Bleyhl,

Hüseyin Ambarli, Marine Arakelyan, Elshad Askerov, Van Butsic, Astghik Ghazaryan, Bejan Lortkipanidze,

Volker C. Radeloff, Tobias Kuemmerle

Conservation Biology 2024 1-14

Հոդված

State of knowledge of the ladybird beetle (Coleoptera, Coccinellidae) fauna of Armenia and other Transcaucasian countries, including two new country records

Shoghik Ghazaryan, Marine Arakelyan, Astghik Ghazaryan, Jerzy Romanowski, Krzysztof Turlejski,

Piotr Ceryngier

Zoo Keys 2024 71 - 102

Հոդված

The role of the Caucasus, Carpathian, and Dinaric-Balkan regions in preserving wolf genetic diversity

Dragana Šnjegota, Magdalena Niedziałkowska, Astrid Vik Stronen, Tomasz Borowik, Kamila Plis,

Marine Arakelyan, Duško Ćirović, Gabriel Danila, Mihajla Djan, Astghik Ghazaryan, Zurab Gurielidze,

Tigran Hayrapetyan, Zsolt Hegyeli, Alexandros A. Karamanlidis, Natia Kopaliani, Josip Kusak,

Dmitry Politov, Maya Talala, Elena Tsingarska, Bogumiła Jędrzejewska

Mammalian Biology 2023 303-315

Հոդված

Status of the Dwarf Lizard (*Parvilacerta parva*) at the edge of its range in Armenia

Marine Arakelyan, Tigran Tadevosyan, Ruzanna Petrosyan, Tigran Ghrejyan, Angin Grigoryan

Zoology in the Middle East 2023 232-242

Հոդված

Evolution of parthenogenetic reproduction in Caucasian rock lizards: a review

Marine Arakelyan, Victor Spangenberg, Varos Petrosyan, Alexey Ryskov, Oxsana Kolomiets,

Eduard Galoyan

Current Zoology 2023 128-135

Հոդված

Biodiversity Conservation Problems

George Fayvush, Karen Aghababayan, Alla Aleksanyan, Marine Arakelyan, Arsen Gasparyan,
Mark Kalashian, Lusine Margaryan, Siranush Nanagulyan

Biodiversity of Armenia 2023 283-321

Հոդված

Molecular genetic characteristics of *Darevskia portschinskii* lizard populations based on microsatellite markers analysis

Irena A. Martirosyan, Dmitrii O. Odegov, Ilaha E. Kafarova, Marine S. Arakelyan, Alexey P. Ryskov,
Vitaly I. Korchagin

Acta Herpetologica 2023 147-158

Հոդված

Анализ ширины экологических ниш партеногенетических ящериц рода *Darevskia* (Lacertidae, Reptilia) с различными сценариями формирования клональных линий в популяциях

Ф. А. Осипов, В. В. Бобров, Н. Н. Дергунова, М. С. Аракелян, В. Г. Петросян

Современная герпетология 2023 108-112

Հոդված

Phylogeny and geographic distribution of rock lizards (*Lacertidae*, *Reptilia*) in Alborz mountain range

E. S. Iryshkov, E. N. Solovyeva, M. S. Arakelyan, E. Rastegar-Pouyani, M. Moaddab, K. Milto, E. Galoyan

Современная герпетология 2023 93-101

Հոդված

Fauna of Armenia

Mark Kalashian, Karen Aghababayan, Noushig Zarikian, Bardukh Gabrielyan, Marine Arakelyan,

Astghik Ghazaryan

Biodiversity of Armenia 2023 165-282

Հոդված

Application of land snail *Helix lucorum* for evaluation of genotoxicity of soil pollution

Anzhela Sargsyan, Galina Hovhannisyan, Anna Simonyan, Marine Arakelyan, Meri Arzumanyan,

Rouben Aroutiounian

MUTATION RESEARCH - GENETIC TOXICOLOGY AND ENVIRONMENTAL MUTAGENESIS 2022 503500

Հոդված

Molluscs as bioindicators of tourism pressure on ecosystems of Dilijan National Park, Armenia

M. Arzumanyan, A. Ghrmajyan, V. Muradyan, T. Tammaru, M. Arakelyan

JOURNAL OF ECOTOURISM 2022 1-12

Հոդված

МОЛЕКУЛЯРНАЯ СТРУКТУРА И ПОЛИМОРФИЗМ МИКРОСАТЕЛЛИТНЫХ ЛОКУСОВ КАВКАЗСКИХ СКАЛЬНЫХ ЯЩЕРИЦ *Darevskia raddei* ПОПУЛЯЦИИ “ЕРЕВАН” ИЗ АРМЕНИИ

И. А. Мартиросян, М. С. Аракелян, А. А. Валяева, А. П. Рысков

ГЕНЕТИКА (Russian Journal of Genetics) 2022 478-480

Հոդված

Parthenogenesis in Darevskia lizards: A rare outcome of common hybridization, not a common outcome of rare hybridization

Susana Freitas, Anja Marie Westram, Tanja Schwande, Marine Arakelyan, Çetin Ilgaz, Yusuf Kumlutas, D. James Harris, Miguel A. Carretero, Roger K. Butlin
Evolution 2022 899–914

Հոդված

Peculiarities of Thermal Biology in Two Parthenogenetic Rock Lizard Species, Darevskia armeniaca and Darevskia unisexualis, and One Bisexual Species, Darevskia valentini (Lacertidae, Squamata)

R. K. Petrosyan, M.S. Arakelyan, O. D. Nikolaev, D. A. Belova, B. A. Novikov, I. B. Simis, V. A. Komarova, E. A. Galoyan
Biology Bulletin 2022 1214–1223

Հոդված

Precise paternal ancestry of hybrid unisexual ZW lizards (genus Darevskia: Lacertidae: Squamata) revealed by Z-linked genomic markers

Yanchukov Alexey, Tarkhnishvili David, Erdolu Meriç, MEHMET KÜRŞAT ŞAHİN, Candan Kamil, Murtskhvaladze Marine, Gabelaia Mariam, Iankoshvili Giorgi, Barateli Natia, Ilgaz Çetin, Kumlutaş Yusuf, Matur Ferhat, Çolak Faruk, Arakelyan Marine, Galoyan Eduard
Biological Journal of the Linnean Society 2022 293-305

Հոդված

First Genome of Rock Lizard Darevskia valentini Involved in Formation of Several Parthenogenetic Species

Sofia Ochkalova, Vitaly Korchagin, Andrey Vergun, Avel Urin, Danil Zilov, Sergei Ryakhovsky, Anastasiya Girnyk, Irena Martirosyan, Daria V. Zhernakova, Marine Arakelyan, Felix Danielyan, Sergei Kliver, Vladimir Brukhin, Aleksey Komissarov, Alexey Ryskov
Genes 2022 1-16

Հոդված

The mixed liver and kidney transcriptome dataset of Darevskia valentini rock lizard

Ryakhovsky, S.S., Zhernakova, D.V., Korchagin, V.I., Vergun A.A., Girnyk A. E, Dilaya V.A., Arakelyan M.S., Kommisarov A.S., Ryskov A.P
BMC Research Notes 2022 1-3

Հոդված

Meiotic synapsis of homeologous chromosomes and mismatch repair protein detection in the parthenogenetic rock lizard Darevskia unisexualis

Victor E Spangenberg, Marine Arakelyan, Eduard Galoyan, Irena Martirosyan, Alexandra Bogomazova, Elena Martynova, Marcelo De Bello Cioffi, Thomas Liehr, Ahmed Al-Rikabi, Varos Petrosyan, Oxana Kolomiets
Molecular Reproduction and Development 2021 119-127

Հոդված

Phylogenetics and phylogeography of red deer mtDNA lineages during the last 50 000 years in Eurasia

Karolina Doan, Magdalena Niedziałkowska, Krzysztof Stefaniak, Maciej Sykut, Bogumila Jedrzejewska, Natalia Piotrowska, Frank Zachos, Pavel Kosintsev, Urmaz Saarma, Marine Arakelyan, Nina Manaseryan,

Dariusz Krasnodębski, Vadim Titov, Katerina Trantalidou, Oleksandr Kovalchuk, Alexey M. Klementiev, Irina V. Foronova, Grzegorz Lipecki, Ana Stanković, and 15 other authors

Zoological Journal of the Linnean Society 2021 1-26

Հոդված

De novo transcriptome assembly and annotation of parthenogenetic lizard *Darevskia unisexualis* and its parental ancestors *Darevskia valentini* and *Darevskia raddei nairensis*

Sergei S. Ryakhovsky, Victoria A. Dikaya, italy I. Korchagin, Andrey A. Vergun, Lavrentii G. Danilov, Sofia D. Ochkalova, Anastasiya E. Girnyk, Daria V. Zhernakova, Marine S. Arakelyan, Vladimir B. Brukhin, Aleksey S. Komissarov, Alexey P. Ryskov

Data in Brief 2021 107685

Հոդված

Molecular-genetic identification of *Darevskia unisexualis* × *D. valentini* triploid hybrids from sympatric populations of Armenia

A. E. Girnyk, A. A. Vergun, M. S. Arakelyan, A. P. Ryskov

Molecular Genetics, Microbiology and Virology 2021 201-203

Հոդված

Raccoon (*Procyon lotor*) in the Pan-Caucasus region (Russia, Azerbaijan, Georgia, Iran, and Armenia)

Alexander P Saveljev, Elshad Askerov, Yuri Yarovenko,, Alexander Kitiashvili, Alexey Romashin, Marine Arakelyan, Nikolai Tsapko

BEITRAEGE ZUR JAGD- UND WILDFORSCHUNG 2021 223-238

Հոդված

Genetic Variability and the Potential Range of *Darevskia rostombekowi* in Transcaucasia

F. A. Osipov, A. A. Vergun,, M. S. Arakelyan,, R. K. Petrosyan, N. N. Dergunova,, L. A. Neymark,

V. G. Petrosyan

Biology Bulletin 2021 681-692

Հոդված

ОСОБЕННОСТИ ТЕРМОБИОЛОГИИ ПАРТЕНОГЕНЕТИЧЕСКИХ СКАЛЬНЫХ ЯЩЕРИЦ (*DAREVSKIA ARMENIACA* И *DAREVSKIA UNISEXUALIS*) И ОБОПОЛОГО ВИДА *DAREVSKIA VALENTINI* (LACERTIDAE, SQUAMATA)

О. Д. Николаев,, Д. А. Белова, . А.Б Новиков, И. Б. Симис, Р. К. Петросян, М. С. Аракелян, В. А. Комарова, Э. А. Галоян

Зоологический журнал 2021 1214-1223

Հոդված

Origin, clonal diversity, and evolution of the parthenogenetic lizard *Darevskia unisexualis*

Andrey Vergun, Anastasiya E. Girnyk, Vitaly I. Korchagin, Seraphima K. Semyenova, Marine S. Arakelyan, Felix D. Danielyan, Alexey P. Ryskov, Robert W. Murphy

BMC Genomics 2020 1-10

Հոդված

Cytogenetic mechanisms of unisexuality in rock lizards

Victor Spangenberg, Marine Arakelyan, Marcelo de Bello Cioffi, Thomas Liehr, Ahmed Al-Rikabi, Elena Martynova, Ilona Stepanyan, Felix Danielyan, Eduard Galoyan, Oxana Kolomiets

Հոդված

Species Distribution Models and Niche Partitioning among Unisexual *Darevskia dahli* and Its Parental Bisexual (*D. portschinskii*, *D. mixta*) Rock Lizards in the Caucasus

Varos Petrosyan, Fedor Osipov, Vladimir Bobrov, Natalia Dergunova, Andrey Omelchenko, Alexander Varshavskiy, Felix Danielyan, Marine Arakelyan

Mathematics 2020 1-21

Հոդված

Does reproductive mode affect sexually selected colouration? Evaluating UV-blue spots in parthenogenetic and bisexual lizards of the genus *Darevskia*

Andran Abramjan, Marine Arakelyan, Daniel Frynta

Current Zoology 2020 1-13

Հոդված

Syntopy of two species of rock lizards (*Darevskia raddei* and *D. portschinskii*) may not lead to hybridization between them

Eduard Galoyan, Viktoria Moskalenko, Mariam Gabelaia, David Tarkhnishvili, Victor Spangenberg, Anna Chamkina, Marine Arakelyan

Zoologischer Anzeiger 2020 43-52

Հոդված

ПОСТРОЕНИЕ МОДЕЛЕЙ ПРОСТРАНСТВЕННОГО РАСПРЕДЕЛЕНИЯ И ЭКОЛОГИЧЕСКИХ НИШ ПАРТЕНОГЕНЕТИЧЕСКИХ И РОДИТЕЛЬСКИХ ВИДОВ РОДА *DAREVSKIA* НА ОСНОВЕ МНОГОЛЕТНИХ ДАННЫХ УЧЕТА И КЛИМАТИЧЕСКИХ, ТОПОГРАФИЧЕСКИХ И ЛАНДШАФТНЫХ ПРЕДИКТОРОВ

Петросян В.Г., Осипов Ф.А., Бобров В.В., Дергунова Н.Н., Омельчено А.В., Даниелян Ф.Д.,

Аракелян М.С.

Информационные технологии в исследовании биоразнообразия 2020 436-439

Հոդված

Экологическая и генетическая характеристики однополых и двуполых видов ящериц рода *Darevskia*

Осипов Ф.А., Бобров В.В., Дергунова Н.Н., Неймярк Л.А., Вергун А.А., Аракелян М.С., Петросян В.Г.

Информационные технологии в исследовании биоразнообразия 2020 418-420

Հոդված

New records and geographic distribution of the sympatric zones of unisexual and bisexual rock lizards of the genus *Darevskia* in Armenia and adjacent territories

Varos G Petrosyan, Fedor A Osipov, Vladimir V Bobrov, Natalia N Dergunova, Ivan I Kropachev, Felix D Danielyan, Marine S Arakelyan

Biodiversity Data Journal 2020 1-46

Հոդված

Genotypic similarities among the parthenogenetic *Darevskia* rock lizards with different hybrid origins

David Tarkhnishvili, Alexey Yanchukov, Mehmet Kürşat Şahin, Mariam Gabelaia, Marine Murtskhvaladze, Eduard Galoyan, Kamil Candan, Marine Arakelyan, Giorgi Iankoshvili, Yusuf Kumlutas, Çetin Ilgaz,

Ferhat Matur, Faruk Colak, Meriç Erdolu, Sofiko Kurdadze, Natia Barateli, Cort Anderson
BMC Ecology and Evolution 2020 1-25

Հոդված

Identifying priority areas for restoring mountain ungulates in the Caucasus ecoregion

Tobias Kuemmerle, Hendrik Bluhm, Arash Ghoddousi, Marine Arakelyan, Elshad Askerov,
Aurel Heidelberg, Benjamin Bleyhl, Mamikon Ghasabian, Alexander Gavashelishvili,
Alexander Malkhasyan, Yuriy Yarovenko, Karen Manvelyan, Paul Weinberg, Nugzar Zazanashvili,
Mahmood Soofi
Conservation Science and Practice 2020 1-15

Հոդված

From troubles to solutions: conservation of Mediterranean tortoises under global change.

Eva Graciá, Roberto C. Rodríguez-Caro, Marcos Ferrández, Albert Martínez Silvestre, Irene Pérez-Ibarra,
Rabie Amahjour, Carmen Aranda, Benelkadi Hadj, Albert Bertolero, Marta Biaggini, Fernando Esperón,
Joan Budo, Vanesa Cadenas, Brahim Chargui, Claudia Corti, Francisco Bortella,
Miguel Angel Esteve-Selma, Saumia Fahd, Isabel Fuente, Ana Golubović, Ana Heredia,
María Victoria Jiménez-Franco, Marine Arakelyan, Daniele Marini, Julia Martínez-Fernández,
Ramon Mascort, Andrea Mira-Rover, Roberto Pascual-Rico, Ana Perera, Beate Pfau, Samuel Pinya,
Xavier Santos, Amalia Segura, Mohamed Jaouhar Semaha, Joaquim Soler-Massana, Jose Manuel Vidal,
Andrés Giménez, M Carmen Martínez-Pastor
Basic and Applied Herpetology 2020 5-16

Հոդված

Evolution of the parthenogenetic rock lizard hybrid karyotype: Robertsonian translocation between two maternal chromosomes in *Darevskia rostombekowi*

Victor Spangenberg, Oxana Kolomiets, Ilona Stepanyan, Eduard Galoyan, Marcelo de Bello Cioffi,
Elena Martynova, Irena Martirosyan, Tatiana Grishaeva, Felix Danielyan, Ahmed Al-Rikabi, Thomas Liehr,
Marine Arakelyan
Chromosoma 2020 275-283

Հոդված

Winter temperature and forest cover have shaped red deer distribution in Europe and the Ural Mountains since the Late Pleistocene

Magdalena Niedziałkowska, Karolina Doan, Marcin Gorny, Maciej Sykut, Natalia Piotrowska,
Bogumila Jedrzejewska, Pawel Mackiewicz, Pavel Kosintsev, Dariusz Krasnodębski, Urmas Saarma,
Marine Arakelyan, Nina Manaseryan, Vadim Titov, Jessie Woodbridge, Grzegorz Lipecki, Alesia Arabey,
Ana Stanković, + 15 other authors
Journal of Biogeography 2020 147-159

Հոդված

Friend-or-foe? Behavioural evidence suggests interspecific discrimination leading to low probability of hybridization in two coexisting rock lizard species (Lacertidae, *Darevskia*)

Galoyan Eduard, Tselarius Elena, Arakelyan Marine
Behavioral Ecology and Sociobiology 2019 46/10

Հոդված

Rediscovery of Chernov's skink (*Ablepharus chernovi* Darevsky, 1953) in Armenia

Marine Arakelyan, Vasil Ananian, Ruzanna Petrosyan

Herpetology Notes 2019 475-477

Հոդված

Extraordinary centromeres: differences in the meiotic chromosomes of two rock lizards species *Darevskia portschinskii* and *Darevskia raddei*

Spangenberg V, Arakelyan M, Galoyan E, Pankin M, Petrosyan R, Stepanyan I, Grishaeva T, Danielyan F,

Kolomiets O

PeerJ 2019 e6360

Հոդված

New records of *Darevskia armeniaca* (Méhely, 1909) and *Darevskia valentini* (Boettger, 1892) (Squamata, Sauria, Lacertidae) from Armenia and updated geographic distribution maps

Varos G. Petrosyan, Feodor A. Osipov, Vladimir V. Bobrov, Natalia N. Dergunova, Felix D. Danielyan,

Marine S. Arakelyan

Check List 2019 21-31

Հոդված

Application of the comet assay, micronucleus test and global DNA methylation analysis in *Darevskia* lizards as a sentinel organism for genotoxic monitoring of soil pollution

Anzhela Sargsyan, Anna Simonyan, Galina Hovhannisyan, Marine Arakelyan, Rouben Aroutiounian

MUTATION RESEARCH - GENETIC TOXICOLOGY AND ENVIRONMENTAL MUTAGENESIS 2019 117-124

Հոդված

Natural history of Valentin's rock lizard (*Darevskia valentini*) in Armenia

Eduard Galoyan,, Alisa Bolshakova,, Manush Abrahamyan, Ruzanna Petrosyan, Valeria Komarova,

Victor Spangenberg, Marine Arakelyan

ZOOLOGICAL RESEARCH 2019 277-292

Հոդված

Analysis of geographical distribution of the parthenogenetic rock lizard *Darevskia armeniaca* and its parental species (*D. mixta*, *D. valentini*) based on ecological modelling

Varos Petrosyan, Fedor Osipov, Vladimir Bobrov, Natalia Dergunova, Evgeny Nazarenko,

Andrey Omelchenko, Felix Danelyan, Marine Arakelyan

SALAMANDRA 2019 173-190

Հոդված

The role of hybridisation in the origin and evolutionary persistence of vertebrate parthenogens: a case study of *Darevskia* lizards

Susana N. Freitas, D. James Harris, Neftalí Siller, Marine Arakelyan, Roger K. Butlin, Miguel A. Carretero

Journal of Heredity 2019 795-808

Հոդված

Infection of parthenogenetic lizards by blood parasites does not support the "Red Queen hypothesis" but reveals the costs of sex

Marine Arakelyan, Tehmine Harutyunyan, Sargis A.Aghayan, Miguel A.Carretero

Zoology 2019 1-9

Հոդված

Анализ пространственного распределения зон симпатрии однополых и двуполых видов кавказских скальных ящериц рода *Darevskia*.

Петросян В.Г, Осипов Ф.А, Бобров В.В, Дергунова Н.Н., Даниелян Ф.Д., Аракелян М.С.

Биологическое разнообразие Кавказа и юга России 2019 1-6

Հոդված

Parthenogenetic *Darevskia* lizards mate frequently if they have the chance: a quantitative analysis of copulation marks in a sympatric zone

Miguel A. Carretero, Enrique García-Muñoz, Elena Argaña, Susana Freitas, Claudia Corti,

Marine Arakelyan, Neftalí Sillerod

Journal of Natural History 2018 405-413

<https://doi.org/10.1080/00222933.2018.1435832>

Հոդված

A standard photomap of the ovarian nurse cell chromosomes for the dominant malaria vector in Europe and Middle East *Anopheles sacharovi*

Gleb N. Artemov, Alena I. Velichevskaya, Semen M. Bondarenko, Gayane H. Karagyan,

Sargis A. Aghayan, Marine S. Arakelyan, Vladimir N. Stegnyy, Igor V. Sharakhov, Maria V. Sharakhova

Malaria Journal 2018 1-11

Հոդված

DNA damage and micronuclei in parthenogenetic and bisexual *Darevskia* rock lizards from the areas with different levels of soil pollution

Anna Simonyan, Galina Hovhannisyana, Anzhela Sargsyan, Marine Arakelyan, Seyran Minasyan,

Rouben Aroutiounian

Ecotoxicology and Environmental Safety 2018 13-18

Հոդված

ИЗУЧЕНИЕ ГИБРИДНЫХ ТРИПЛОИДНЫХ САМЦОВ СКАЛЬНЫХ ЯЩЕРИЦ РОДА *DAREVSKIA* В СИМПАТРИЧЕСКОЙ ПОПУЛЯЦИИ АРМЕНИИ

Ф.Д. ДАНИЕЛЯН, М.С. АРАКЕЛЯН, В.Е. СПАНГЕНБЕРГ

Биологический журнал Армении 2018 64-71

Հոդված

Assessing niche overlap between domestic and threatened wild sheep to identify conservation priority areas

Benjamin Bleyhl, Marine Arakelyan, Elshad Askerov, Hendrik Bluhm, Alexander Gavashelishvili,

Mamikon Ghasabian, Arash Ghoddousi, Aurel Heidelberg, Igor Khorozyan, Alexander Malkhasyan,

Karen Manvelyan, Tobias Kuemmerle, Mohammadreza Masoud, Ehsan M. Moqanaki, Volker C. Radeloff,

Mahmood Soofi, Paul Weinberg, Nugzar Zazanashvili

Diversity and Distributions 2018 129-141

Հոդված

ECOMORPHOLOGY OF TORTOISES (*Testudo graeca* COMPLEX) FROM THE ARAKS RIVER VALLEY

Marine Arakelyan, Oğuz Türkozan, Nasim Hezaveh, James F. Parham

Russian Journal of Herpetology 2018 245-252

Հոդված

Multiple interspecific hybridization and microsatellite mutations provide clonal diversity in the parthenogenetic rock lizard *Darevskia armeniaca*

Anastasiya E. Girnyk, Andrey A. Vergun, Seraphima K. Semyenova, Andrei S. Guliaev,

Marine S. Arakelyan, Felix D. Danielyan, Irena A. Martirosyan, Robert W. Murphy, Alexey P. Ryskov

BMC Genomics 2018 1-12

Հոդված

Short term spatial structure of a lizard (*Darevskia* sp.) community in Armenia

Neftalí Sillero, Elena Argaña, Susana Freitas, Enrique García-Muñoz, Marine Arakelyan, Claudia Corti,

Miguel A. Carretero

Acta Herpetologica 2018 155-163

Հոդված

Reticulate Evolution of the Rock Lizards: Meiotic Chromosome Dynamics and Spermatogenesis in Diploid and Triploid Males of the Genus *Darevskia*

Victor Spangenberg, Marine Arakelyan, Eduard Galoyan, Sergey Matveevsky, Ruzanna Petrosyan,

Yuri Bogdanov, Felix Danielyan, Oxana Kolomiets

Genes 2017 1-15

<http://www.mdpi.com/journal/genes>

Հոդված

НЕКОТОРЫЕ ФЕНОТИПИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ КВАКШ (AMPHIBIA: HYLIDAE) АРМЕНИИ

М.В. АРЗУМАНЯН, И.Э. Степанян, М.С. АРАКЕЛЯН

Հայաստանի կենսաբանական հանդես 2017 70-75

<http://www.flib.sci.am/eng/Biology/>

Հոդված

INFESTATION OF DICE SNAKE *NATRIX TESSELLATA* (LAURENTI, 1768) BY HELMINTHS IN ARMENIA

N.H. SARGSYAN, M.S. ARAKELYAN, F.D. DANIELYAN

Biological Journal of Armenia 2016 89-91

<http://www.flib.sci.am/eng/Biology/>

Հոդված

Cryptic diversity and unexpected evolutionary patterns in the meadow lizard, *Darevskia praticola* (Eversmann, 1834)

Susana Freitas, Anna Vavakou, Marine Arakelyan, Sergei V. Drovetski, Jelka Crnobrnja-isailović,

Artem A. Kidov, Dan Cogălniceanu, Claudia Corti, Petros Lymberakis, D. James Harris,

Miguel A. Carretero

Systematics and Biodiversity 2016 184-197

<http://www.tandfonline.com/loi/tsab20>

Հոդված

Genetic Differentiation among Natural Populations of the Lizard Complex *Darevskia raddei* as Inferred from Genome Microsatellite Marking

A. V. Omelchenko, A. E. Girnyk, F. A. Osipov, A. A. Vergun, V. G. Petrosyan, F. D. Danielyan,

M. S. Arakelyan, A. P. Ryskov

Russian Journal of Genetics 2016 231

<http://www.springer.com/biomed/human+genetics/journal/11177>

Հոդված

ГЕНЕТИЧЕСКАЯ ДИФФЕРЕНЦИАЦИЯ ПРИРОДНЫХ ПОПУЛЯЦИЙ ЯЩЕРИЦ КОМПЛЕКСА

Darevskia raddei ПО ДАННЫМ МИКРОСАТЕЛЛИТНОГО МАРКИРОВАНИЯ ГЕНОМОВ

А. В. Омельченко, А. Е. Гирнык, Ф. А. Осипов, А. А. Вергун, В. Г. Петросян, Ф. Д. Даниелян,

М. С. Аракелян, А. П. Рысков

ГЕНЕТИКА (Russian Journal of Genetics) 2016 260-264

Հոդված

Parthenogenesis through the Ice Ages: a biogeographic analysis of Caucasian rock lizards (genus Darevskia)

Susana Freitas, Sara Rocha, João Campos, Faraham Ahmadzadeh, Claudia Corti, Neftali Sillero,

Marine Arakelyan, D. James Harris, Miguel A. Carretero

Molecular Phylogenetics and Evolution 2016 117-127

<http://www.journals.elsevier.com/molecular-phylogenetics-and-evolution>

Մենագրություն

Հայաստանի Հանրապետության և Լեռնային Ղարաբաղի երկկենցաղները ու սողունները

Դանիելյան Ֆ.Դ., Առաքելյան Մ.Ս.

2016 200

Մենագրություն

Հայաստանի հանրապետության "Էմերալդ ցանցը"

Գ. Ֆայվուշ, Ս. Բալոյան, Մ. Առաքելյան, Կ. Աղաբաբյան, Ա. Ալեքսանյան, Ա. Ասլանյան, Ա. Ղազարյան,

Մ.Հովհաննիսյան, Մ.Քալաշյան, Ս.Նահապետյան

2016 144

Հոդված

АНАЛИЗ ПОВРЕЖДЕНИЙ ДНК У ЯЩЕРИЦ DAREVSKIA RADDEI, ОБИТАЮЩИХ В ЗОНАХ С РАЗЛИЧНЫМ УРОВНЕМ ЗАГРЯЗНЕНИЯ ПОЧВ, МЕТОДОМ ДНК-КОМЕТ

А.Э. СИМОНЯН, А.Л. ГЕВОРКЯН, С.Г. МИНАСЯН, А.А. САРГСЯН, М.С. АРАКЕЛЯН

Հայաստանի կենսաբանական հանդես 2015 65-67

<http://www.flib.sci.am/eng/Biology/>

Հոդված

BLOOD PARASITES MORPHOTYPES OF ROCK LIZARDS OF ARMENIA

T. K. HARUTYUNYAN, F. D. DANIELYAN, M. S. ARAKELYAN

Proceedings of the YSU B: Chemical and Biological Sciences 2015 45-49

<http://www.y-su.am/science/hy/journals>

Հոդված

СРАВНЕНИЕ ВРЕМЕННОЙ СОСТАВЛЯЮЩЕЙ ЭКОЛОГИЧЕСКИХ НИШ СИНТОПИЧНЫХ ВИДОВ СКАЛЬНЫХ ЯЩЕРИЦ АРМЕНИИ

М. Абраамян, Р. Петросян, М. Аракелян

ԵՊՀ ՈԻԳԸ գիտական հոդվածների ժողովածու 2015 72-74

<http://www.y-su.am/sss/hy>

Հոդված

SEASONAL AND DAILY ACTIVITIES OF TWO SYNTOPIC PARTHENOGENETIC LIZARDS OF GENUS DAREVSKIA

M. R. ABRAHAMYAN, R. K. PETROSYAN, Ed. A. GALOYAN, F. D. DANIELYAN, M. S. ARAKELYAN

Հոդված

ԷԿՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐԻ ԱՉԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԺԱՅՈՎՅԻՆ ՄՈՂԵՍԵՐԻ ՄԱԿԱԲՈՒԾԱՅԻՆ

ՎԱՐԱԿՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ՎՐԱ

Թ.Կ. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ, Ռ.Կ. ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ, Ֆ.Դ. ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ, Մ.Ս. ԱՌԱԶԵԼՅԱՆ

Հայաստանի կենսաբանական հանդես 2013 130-135

<http://www.flib.sci.am/eng/Biology/>

Հոդված

A skeletochronological study of parthenogenetic lizards of genus Darevskia from Turkey

Arakelyan Marine, Petrosyan Ruzanna, Çetin Ilgaz, Yusuf Kumlutaş, SalihHakan Durmuş, Yahya Tayhan

Acta Herpetologica 2013 99-104

<http://www.fupress.net/index.php/ah>

Գիտաժողովի նյութ

PATTERN OF COEXISTING OF ENDANGERED PARTHENOGENETIC SPECIES Darevskia

rostombekowi WITH SYNTOPIC Darevskia SPECIES

Ruzanna PETROSYAN, Razmik SARGSYAN, Marine ARAKELYAN

Գիտաժողովի նյութ

PARTHENOGENETIC FEMALES MATE IF MALES ARE AROUND. AN ANALYSIS OF COPULATION

MARKS IN A Darevskia MIXED COMMUNITY

Miguel A. CARRETERO, Enrique GARCÍA-MUÑOZ, Elena ARGAÑA, Susana FREITAS, Claudia CORTI,

Marine ARAKELYAN, Neftalí SILLERO

Գիտաժողովի նյութ

Comparative analysis of two close related forms of fizard Darevskia "raddei"and D,

"nairensis"

Petrosyan Ruzanna, Arakelyan Marine

Գիտաժողովի նյութ

Особенности конкурентного синансиса гомеологических хромосом в мейозе приводят к

тератозооспермии у триплоидных гибридов Армянских скальных ящериц

Спангенберг В.Е, Аракелян М.С., Даниелян Ф.Д, Матвеевский С.Н, Петросян Р. К, Галоян Э.А,

Коломиец О.Л

Գիտաժողովի նյութ

Do parthenogenetic lizards prefer sex when possible?Ecological, behavioural and cytogenetic

features of complex population comprising of two parthenogenetic, one bisexual species and

their hybrids of rock lizards (Darevskia, ZAURIA) in Armenia

Galoyan E.A, Arakelyan M.S, Matveevsky S.N, Ruzanna P., Abrahamyan M, Kolomiets O.L.,

Spangenberg V.E

Գիտաժողովի նյութ

Морфологическое и фенотипическое разнообразие у Rana macrocnemis (Boulenger, 1885)

из горных популяций северной и центральной Армении.

М. В. Арзуманян, И. Э. Степанян, М. С. Аракелян

Գիտաժողովի նյութ

Изменчивость локационных сигналов нетопыря карлика на территории Армении

В. Арутюнян, М. Аракелян

Գիտաժողովի նյութ

Baseline surveys of biodiversity of vertebrate in vicinity of Hors and Taratumb communities in Vayots Dzor

М. Arakelyan, А. Malkhasyan, К. Manvelyan

Գիտաժողովի նյութ

МЕЖПОПУЛЯЦИОННАЯ ИЗМЕНЧИВОСТЬ ПО РАЗМЕРАМ ТЕЛА И ЭРИТРОЦИТОВ У ОЗЕРНОЙ ЛЯГУШКИ, PELOPHYLAX RIDIBUNDUS (PALLAS, 1771) В АРМЕНИИ

М.В. Арзуманян, А.И. Варданян, И.Э. Степанян, М.С. Аракелян

Գիտաժողովի նյութ

НОВЫЕ ДАННЫЕ ПО РАЗМЕРАМ ТЕЛА И ЭРИТРОЦИТОВ СИРИЙСКОЙ ЧЕСНОЧНИЦЫ (PELOVATES SYRIACUS ВОЕТТГЕР, 1889) ИЗ АРАРАТСКОЙ ДОЛИНЫ АРМЕНИИ

Петросян Р.П., Арзуманян М.В., Степанян И.Э., Аракелян М.С.

Գիտաժողովի նյութ

ИЗМЕНЧИВОСТЬ МОРФОМЕТРИЧЕСКИХ ПРИЗНАКОВ РАКОВИН НАЗЕМНОГО МОЛЛЮСКА NARAEOPSIS NONENACKERI (PFEIFFER, 1848)

М. В. Арзуманян, Э. А. Снегин, М. С. Аракелян

Գիտաժողովի նյութ

THE REPRADUCTIVE FEATURES OF RARE PARTENOGENETIC SPECIES DAREVSKIA ROSTOMBEKOWI

Petrosyan R.K., Arakelyan M.S.

Գիտաժողովի նյութ

CONSERVATION MEASURES FOR THE CRITICALLY ENDANGERED SPECIES OF LIZARD IN ARMENIA (EREMIS ARGUTA TRANSCAUCASICA)

Arakelyan M.S., Petrosyan R.K.

Գիտաժողովի նյութ

«ԿԵՆՍԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» ԱՌԱՐԿԱՅԻՑ ՍՈՎՈՐՈՂՆԵՐԻ ՌԻՍԻՄԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒԵՆՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՔՆԵՐԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԶԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Կարապետյան Ա.Ֆ., Առաքելյան Մ.Ս., Աղամյան Ռ.Գ.

Գիտաժողովի նյութ

Effectiveness of protected area in example of Dilijan national park for terrestrial molluscs diversity and richness in Armenia

Arzuamnayan M., Arakelyan M.

Գիտաժողովի նյութ

Variability of the morphomethric characteristics in the population of marsh frog Pelophylax ridibundus from Ararat valley (Armenia)

Arzumanyan M. V., Stepanyan I. E., Hayrapetyan T. A., Arakelyan M. S.

Գիտաժողովի նյութ

Total disturbance in chromosome synapsis and DSB repair do not arrest meiosis in triploid hybrid males of rock lizards

Spangenberg V. E., Arakelyan M. S., Galoyan E. A., Danielyan F. D., Kolomiets O. L.

Գիտաժողովի նյութ

Development of Standardized Biodiversity Monitoring Programs for Two Protected Areas in Armenia

Ghazaryan A., Hayrapetyan T., Aslanyan A., Papov G., Arakelyan M.

Գիտաժողովի նյութ

The integrated database of geographical distribution of Darevskia rock lizard species in the Caucasus and Asia Minor.

Petrosyan V. G., Arakelyan M.S., Osipov F.A., Bobrov V.V., Nazarenko E.A., Dergunova N., Danielyan F.

Գիտաժողովի նյութ

Infection of parthenogenetic lizards by blood parasites does not support the “Red Queen hypothesis” but reveals the costs of sex

MARINE ARAKELYAN, TEHMINA HARUTYUNYAN, SARGIS AGHAYAN, MIGUEL A. CARRETERO

Գիտաժողովի նյութ

Моделирование распределения партеногенетического вида Darevskia rostombekowi (darevsky, 1957) на территории Армении: генетические и экологические особенности популяций

Осипов Ф.А., Неймарк Л.А., Вергун А.А., Аракелян М.С., Петросян В.Г.

Գիտաժողովի նյութ

Дицентрические хромосомы скальных ящериц рода Darevskia

Спангенберг В.Е., Аракелян М.С., Лелекова М.А, Коломиец О.Л>

Գիտաժողովի նյութ

Сходства и различия экологических ниш партеногенетических видов скальных ящериц Darevskia dahli, D. armeniaca и их родительских видов D. valentini, D. portschinskii и D. mixta на основе анализа комплекса моделей пространственного распределения

Петросян В.Г., Осипов Ф.А., Бобров В.В., Даниелян Ф.Д., Аракелян М.С.

Գիտաժողովի նյութ

Картирование потенциальных ареалов и сравнительный анализ экологических ниш скальных ящериц Darevskia dahli и родительских видов (D. portschinskii и D. mixta) на основе данных находок и комплекса моделей пространственного распределения

Петросян В.Г., Осипов Ф.А., Бобров В.В., Неймарк Л.А., Аракелян М.С.

Գիտաժողովի նյութ

APPLICATION OF BIOINDICATORS FOR ASSESSMENT OF HEAVY METALS' GENETIC AND EPIGENETIC EFFECTS IN DIFFERENT REGIONS OF ARMENIA

Sargsyan A, Hovhannisyanyan G., Simonyan A., Arakelyan M., Minasyan S., Aroutiounian R.

Գիտաժողովի նյութ

Diversity and phylogeny of terrestrial mollusks of Armenia

Meri Arzumanyan, Arevik Ghrmajyan, Gohar Zhamakochyan, Marine Arakelyan

---